

Til alle NS folk

på 8-årsdagen for stiftelsen av Nasjonal Samling,

17. mai 1933.

Av rikspropagandasjef, statsråd dr. LUNDE

Kampfeller!

Vi kan idag se tilbake på 8 års arbeid for Nasjonal Samling og det er da naturlig å trekke frem forholdene den gang, som førte til dannelsen av Nasjonal Samling som politisk parti.

Det er nu 8 år siden Vidkun Quisling sendte ut sin bekjente «Opfordring til Nasjonal Samling». Denne opfordring vekket mange ansvarsbevisste norske menn og kvinner som så dannet den første kjerne i Nasjonal Samling. Den kom som en utløsning for de mange som mer eller mindre klart hadde sett at vårt folk ikke på noen måte sto rustet til å komme gjennom de kriser og nyskapninger som nødvendigvis måtte komme. Quisling sier selv at følgende kjensgjerninger var foranledningen til denne opfordring:

1. Den økonomiske, sociale og politiske utvikling i vårt land gir anledning til alvorlig bekymring, berører direkte enhver nordmanns eksistens, og kan bli avgjørende for hele vårt folks fremtid.
2. Hver dag som går med det nuværende styre og stell betyr en videre forarmelse av vårt samfund og av den enkelte, med en social og økonomisk katastrofe, ja politisk utslettelse, som endelig resultat. Og dog har vi i virkeligheten anledning til å legge om vårt samfundssystem på en sådan måte at nettop de nuværende vanskeligheter kan danne grunnlaget for en snar overgang til fremgangsnik utvikling.
3. Med det nuværende partivesen er imidlertid utelukket å opnå den kursendring i politikken som er en nødvendig forutsetning for den økonomiske og sociale gjenreisning og nyordning som må komme.
4. De store gamle partier har uttømt sin opgave i for-gangne forhold. De er alle, mer eller mindre, klassepartier. Ingen av dem har evnet å samle vårt folk om spørsmålet om social ening, som er det viktigste spørsmål i vår tid. De er ved hele sin opbygning og sine tradisjoner og gjennom sine tillitsmenns innsats hittil, så innkapslet i det gamle at en tilstrekkelig omlegning innenfra er ugjørlig. De bærer dessuten alle sin

del av skylden for vår nuværende misere. De har også av den grunn ikke forutsetningen for å anvise veien for den reformasjon som nu kreves.

Efter å ha gjennomgått de borgerlige partier og vist at disse ikke lenger har evnen til å gå inn for noen positiv nasjonal politikk, sier Quisling videre:

I slike stormfulle tider som vi nu er gått inn i, er det nødvendig å ha en kampdyktig politisk organisasjon med positive idéer, som i slagkraft kan måle sig med marxismen og er i pakt med fremtiden. Slik som det nu er monopoliserer revolusjonspartiene folkets trang til fremskritt og til politisk og social nyorientering. I den borgerlige døgnpolitikk finnes ikke engang antydning til forsøk på å se problemene i sammenheng og overensstemmelse med tidens og nødens krav. — — —

Når situasjonen er slik, er folket nødt til å finne tilbake til sig selv og til grunnlaget for sin kraft. Den eneste farbare vei ut av uføret er resolutt å opta arbeidet for en åndelig og nasjonal vekkelse og samle alle de krefter som har den samme positive innstilling, i en aktiv nasjonal og social bevegelse på tvers av partiene.

Denne bevegelse skal ikke være noe parti i samme betydning som de partipolitiske partier. Men en bevegelse utenom partiene, en organisert reising, hvor bonde, arbeider og borger kan finne hverandre og samles om løsningen av de felles, nasjonale oppgaver. Det gjelder en nasjonal konsentrasjon av spredte viljer og krefter.

Quisling går derefter over til å omtale det nasjonale samlingsprogram og sier:

For å skape et maktgrunnlag og derigjennom mulighet for organisasjon av en regjering som arbeider godt, må man vite hvad man vil. Det kreves et helt gjennomtenkt og konsekvent program som folket vil eller må anerkjenne.

Utgangspunktet for et sådant frigjort program kan bare være dette: På den ene side at det norske folk skal skjønne at det må bygge på folkeætt og jord, på vår nordiske folkeættens kulturbærende og skapende idéer — ære, frihet og plikt — og på et åndelig, nasjonalt og socialt livssyn med forståelse av hver enkelts verd og muligheter in-

nenfor samfundets ramme. Vi må finne igjen røttene til vår kraft og gi dem nytt liv. Folkeånden må reises og renses.

På den annen side er det hensynet til de endrede livsvilkår som er skapt ved videnskapens utvikling og den moderne teknikks enorme ydeevne. På dette dobbelte grunnlag må vi ståke ut de nye politiske fremgangslinjer. Bare en slik bevegelse favner så vidt og dypt at den kan føre vårt folk velberget gjennom disse nøds- og fødsels-tider.

Tilslutt satte Quisling op følgende 5 hovedpunkter for Nasjonal Samlings program:

Første hovedpunkt.

Et nasjonalt riksstyre. Statspolitisk fornyelse. Slutt på lagforeningstyraniet og allslags omveltningkommunisme i Norge.

En sterk og stabil styremakt (en nasjonal regjering) som uavkortet håndhever lov og rett, opprettholder rikets beståen og anseelse, og setter alt inn av vilje, makt og midler for å gjenreise landet og skape en rettferdig social og økonomisk nyordning over alle klasseinteresser, men som er avlastet for alle ikke-politiske gjøremål som ligger utenfor statens kompetanse og hvor overdrevne statsinn-grepp bare hemmer utviklingen.

Folkerepresentasjonen utfylles med direkte målsmenn for organisasjons- og næringslivet som gis rimelig innflytelse på rikets styre (næringsting).

Annet hovedpunkt.

Orden i pengestellet og i de offentlige finanser.

Avvikling av gjeldskrisen.

Pengene skal tjene arbeidslivet, omsetning og produksjon, ikke omvendt.

Tredje hovedpunkt.

Planlegging og samarbeid i næringslivet.

Høining av den nasjonale produksjon og bedring av massenes kår. Arbeid for alle.

Vårt program går ut på at staten verner om retts-samfundet, sikrer en utstrakt frihet for personlig tiltak og eiendomsrettens ukrenkelighet, frihet til arbeid og indre fred i samfundet. — — — Ved statens foranledning utarbeides og iverksettes en nasjonal flerårig plan for å gjennomføre bestemte nasjonale arbeidsoppgaver. — — —

Jordlovgivningen revideres i overensstemmelse med odelslovens prinsipper. Innførelse av arbeidstjeneste for unge menn for å fremme solidaritetsfølelsen og heve aktelsen for ethvert ærlig arbeid.

Fjerde hovedpunkt.

Organisasjonen av det solidariske samfund.

Klassekampens ophør, social ening.

Lovmessig innordning av fag- og næringsorganisasjo-nene i forhold til staten, fastsettelse av arbeidsgivernes og lønnsnetttagernes rettigheter og plikter mot hinannen og likeoverfor samfundet (en arbeidets lov). — — —

Vern om folkeætten, reising av folkets åndelige, mo-ralske og fysiske kraft. Ungdommen skal ha jevn gode

utviklingsvilkår så langt råd er. En mer effektiv skole-utdannelse på kortere tid og med mer tanke på karakter-dannelse og det praktiske livet. En samlet undervisnings-plan bygget på differensiering og med det mål for øie å bringe enhver på den plass han i forhold til sine evner har krav på. Lettere vei for dyktige og evnerike til å ta sig frem. Lønn efter dyktighet.

Femte hovedpunkt.

En bestemt nasjonal vilje i vår handelspolitikk og vår utenrikspolitikk og et effektivt forsvar,

forenet med arbeidet for en bedre verdensorganisasjon og for den fredelige fremgang i verden.

Den folkeætt som vi tilhører, er i Europa sterkest re-presentert — foruten i det øvrige Skandinavia — på de britiske øyer og i det tyske rike. En selvfølgelig konse-kløvens av dette forhold vilde det være om disse tre grup-per, den nordiske, den britiske og den tyske, søkte frem til former for en blokkdannelse — et NORDISK FOR-BUND.

Og tilslutt oppfordrer Quisling alle positivt tenkende mennesker av alle samfundslag, i og utenfor partiene, ar-beidere, borgere og bønder, til å gå inn for det forsonings-og samlingsarbeid som her er foreslått og å tegne sig som medlemmer av Nasjonal Samling. Således som situasjonen utvikler sig, er det plikt for alle til å ta standpunkt til tidens politiske problemer. Det krever både deres egne interesser, hensynet til landet og til kommende slekter. I alle nasjoners liv er der øieblikk da nasjonen ved samlet innsats kan legge grunnen for lange tiders fremgangsrik utvikling, eller ved likegyldighet og forsømmelse for-skjertse mulighetene og øde landet for generasjoner frem- over, ja, for alle tider. Det norske folk har engang før slitt op sin kraft i indre strid og politisk forsyndelse; hvorefter fulgte en lang tid, hele 500 år, full av nedgang. Sådanne skjebnestunder gjennomlever vårt folk nu igjen. Det er forblindelse å tro at dette er noget som ordner sig av sig selv.

*

Jeg har referert så utførlig disse 5 hovedpunkter og Quislings manende appell til alle nordmenn, slik som han formet dem for 8 år siden, fordi disse punkter og denne oppfordring er akkurat like aktuelle idag som dengang. Retningslinjene og programmet er idag nøiaktig det samme som for 8 år siden. Utiklingen har vist at Quislings opfatning var riktig, og det er om mulig ennu viktigere idag å følge hans oppfordring til å slutte op om Na-sjonal Samlings politikk enn den gang.

Quislings ord om at det er en forblindelse å tro at disse ting ordner sig av sig selv, har idag større gyldighet for det norske folk enn noen-sinne. Dersom vi vil sikre vårt folk liv og frem-tid i det nye Europa som nu bygges op, må vi selv yde vår innsats og gå positivt inn for nyordningen.

På tross av vanskeligheter, motstand fra de gamle partiets side, frafall i våre egne rekker o.s.v. har Nasjonal Samling allikevel vært i stadig vekst og øvet sin innflytelse i disse år.

Men Nasjonal Samlings største betydning var at dette parti var det eneste faste holdepunkt i folket da vårt land blev dradd inn i krigen og de store omveltninger og det gamle system brøt sammen. Vi kan idag utelukkende takke Quisling og de kvinner og menn som samlet sig om ham for at Norges fremtid i den européiske nyordning er sikret.

Den 8. april i år kunde Quisling uttale, at den kommende fred hverken vilde finne Norge som et tysk protektorat eller som en del av det stortyske rike.

Og Reichskommissar Terboven uttalte den 1. mai i år i sin tale: «En ting har det norske folk allerede nu all grunn til, nemlig å yde Quisling og hans menn i Nasjonal Samling anerkjennelse og takk. Riktigheten av deres politiske verdensbilde, er blitt bekreftet med en klarhet som ikke kan overtreffes av begivenhetene i det året som er gått. Dermed står samtidig det patriotiske i deres handlemåte hevet over enhver mulighet for tvil. Og sluttelig er det, og det er det som er avgjørende, alene dem og deres politiske kamp og trosbekjennelse som vi kan takke for at det norske folk fremdeles har mulighet for med rette å tro

på en lykkeligere fremtid til tross for det gamle systems forbryterske holdning.»

Disse historiske ord av Quisling og Terboven har gitt det norske folk nytt håp og tro på fremtiden. Utviklingen har vist at den politikk som Quisling har ført har vært riktig. Med profetisk klarhet har han alltid sett den riktige linje i de mange politiske situasjoner som opsto i de 8 år som er gått. Og selv om hans avgjørelser og retningslinjer for de enkelte kampfeller mange ganger kan synes uforståelige så har vi allikevel alltid etterpå kunnet fastslå at det var riktig. Dette har da gitt oss den trygghetsfølelse som gjør at vi alltid fullt ut kan følge ham også i fremtiden. Hans innsats, hans utrettelige og uegennyttige kamp for land og folk skal mane oss til hver på vår post, å yte vårt beste for å fremme Nasjonal Samling og bringe bevegelsens idéer ut til folket, slik at vårt store mål så snart som mulig kan virkeliggjøres, da Nasjonal Samling med Quisling som Fører kan overta den fulle regjeringsmakt i Norge, og da vårt folk som en fri nasjon kan tre inn i rekken av Europas nasjoner i samarbeid med vårt tyske frendefolk og delta aktivt i opbygningen av det nye Europa.

Heil og Sæl!

Oslo, 17. mai 1941.